

Deze brochure is uitgegeven door de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde

Bezoek onze website : www.bvksbp.be

Vraag het advies van uw arts

Steunt de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde

Gastro-enteritis door het rotavirus

2

Wat is een gastro-enteritis?

Het is een ziekte met de volgende symptomen bij het kind: **braken, waterige diarree** (een abnormaal aantal ontlastingen), **met of zonder koorts**.

Ze kan veroorzaakt zijn door bacteriën of virussen. In de geïndustrialiseerde landen vertegenwoordigen de infecties door het rotavirus 15 tot 50% van de gevallen van gastro-enteritis. Bij het kind jonger dan 5 jaar is het rotavirus in de helft van de gevallen de verantwoordelijke.

Wat is het rotavirus ?

Het rotavirus is een klein virus in de vorm van een wiel. Het wordt overgebracht via feco-orale besmetting, dit wil zeggen door besmette stoelgang via de mond. Eén gram stoelgang bevat 10 miljard rotavirussen.

De besmetting van kind tot kind gebeurt via de mond, ofwel rechtstreeks, ofwel door tussenkomst van voorwerpen zoals bijvoorbeeld speelgoed.

Op welke leeftijd ziet men gastro-enteritis door het rotavirus?

Het zijn infecties die het meeste voorkomen bij **baby's tussen 6 en 24 maanden**. Op de leeftijd van 5 jaar werd 95% van de kinderen al eens besmet. Na de leeftijd van 5 jaar zijn infecties die gepaard gaan met symptomen zeldzaam.

Waarom is dit virus zo besmettelijk?

Het rotavirus is zeer resistent: het kan tot 10 dagen overleven op blijkbaar schone oppervlakken en het is onder andere resistent tegen klassieke reinigingsproducten. Dit verklaart zijn zeer snelle verspreiding en zijn hoge besmettelijkheid.

Men heeft weinig virus nodig om besmet te raken. Als een kind besmet is, vindt men veel virussen terug in zijn stoelgang.

Wat zijn de factoren die een besmetting door het rotavirus bevorderen?

Het zijn de **kinderdagverblijven** voor kinderen (kinderdagverblijf, onthaalmoeder), het **uitwisselen van speelgoed** met andere kinderen, **vuile vingers in de mond**, het **hanteren van luiers** enz.

Dit is de reden waarom een kind dat lijdt aan een gastro-enteritis thuis moet worden verzorgd tot de symptomen zijn verdwenen.

Het rotavirus is bijzonder geducht in ziekenhuizen waar een besmet kind de andere kinderen kan besmetten.

Deze symptomen zijn niet specifiek voor gastro-enteritis door het rotavirus.

De symptomen duren gewoonlijk **3 tot 5 dagen** bij de allerkleinsten die daarvoor in goede gezondheid verkeerden. Maar in zeldzame gevallen is het mogelijk dat de symptomen langer duren.

Er bestaat geen enkele manier om de evolutie van de symptomen te voorzien, noch de ernst van de ziekte.

Wat zijn de complicaties van een gastro-enteritis door het rotavirus?

Het grootste gevaar van deze infectie is het ontwikkelen van **uitdroging**, die snel kan optreden, want een kind kan veel vocht verliezen door te braken en door diarree. In dit geval moet het gedurende 2 tot 4 dagen gehospitaliseerd worden om opnieuw gehydrateerd te worden (oraal of intraveneus).

In de geïndustrialiseerde landen is een infectie door het rotavirus de eerste oorzaak van hospitalisatie van het kind. In België ligt het aantal hospitalisaties voor gastro-enteritis door het RV tussen 6.000 en 7.000 per jaar.

In de ontwikkelde landen evolueert deze infectie gewoonlijk gunstig. Maar wereldwijd sterven jaarlijks een half miljoen kinderen ten gevolge van een gastro-enteritis door het rotavirus.

De tekenen van uitdroging	Ernst van de uitdroging	Gewichtsverlies	Klinische tekenen
	Licht	0%	<ul style="list-style-type: none"> • Geen • Dorst
	Matig	5%	<ul style="list-style-type: none"> • Droge mond en tong • Zenuwachtige baby of baby die niet reageert • Diepliggende fontanel • Kringen onder de ogen en diepliggende ogen • Afwezigheid van tranen
	Ernstig	10%	<ul style="list-style-type: none"> • Aanhoudende huidplooi (*) • Koude, glazige huid • Afname van de urine
	Dreigende dood	15%	<ul style="list-style-type: none"> • Koude huid • Bleekheid • Snelle ademhaling • Agitatie of slaperigheid • Zeer snelle polsslagen

Wat is de behandeling van gastro-enteritis door het rotavirus?

Er bestaat vandaag geen specifieke behandeling tegen het rotavirus.

Het doel van de verzorging is het vermijden van uitdroging. Men moet de volgende maatregelen nemen:

- Het kind zo vaak mogelijk doen drinken vanaf de eerste symptomen en in elk geval na elke ontlasting of telkens na het braken;
- Als het kindje nog borstvoeding krijgt, het zo vaak mogelijk aanleggen;
- Volgens het advies van de arts, het kind orale rehydratie-oplossingen geven (te koop in de apotheek).

Opgelet: de geneesmiddelen die constipatie veroorzaken zijn niet aangewezen bij het kind.

Is het kind immuun na een eerste episode van infectie door het rotavirus?

Nee, men moet gewoonlijk 2 maal besmet zijn voordat men volledig immuun is. Recidieven zijn dus niet zeldzaam.

(*) Het teken van de huidplooi getuigt al van een grote uitdroging van de baby. Om te zien of dit aanwezig is, knijpt u de huid tussen 2 vingers samen en laat u ze plots los. Als de baby goed gehydrateerd is, verdwijnt deze plooi onmiddellijk. Als de baby daarentegen uitgedroogd is, houdt de huid min of meer lange tijd de plooi.

NB: dit teken kan ontbreken bij zware baby's

Hoe kan men de besmetting van uw kind door het rotavirus proberen vermijden?

- Borstvoeding helpt het risico op besmetting door het rotavirus en de duur ervan te verminderen. Langdurige borstvoeding is dus gunstig.
- Omdat het rotavirus zeer resistent en zeer besmettelijk is, is een onberispelijke hygiëne niet voldoende om de overdracht van het virus te voorkomen. De handen van de personen die zorg dragen voor de baby's komen tussen in de overdracht van het virus. Het is aangeraden om de handen en de nagels zorgvuldig te wassen nadat men een besmet kind heeft ververst.
- Er bestaan vaccins tegen het rotavirus die de baby doeltreffend beschermen tegen gastro-enteritis door het rotavirus.

Wanneer moet u uw kind laten vaccineren tegen het rotavirus?

Het is aangeraden om de vaccinatie op de leeftijd van 2 maanden te starten. De vaccinatie moet voltooid zijn op de leeftijd van 6 maanden. Het is niet aangeraden om het kind na de leeftijd van 6 maanden te vaccineren.

De vaccins tegen het rotavirus zijn oraal, ze worden ingenomen via de mond en kunnen op hetzelfde ogenblik gegeven worden als de gebruikelijke vaccins op deze leeftijd.

Als mijn kind gevaccineerd is, is het dan beschermd tegen de andere gastro-enteritis?

Nee, het vaccin beschermt enkel tegen het rotavirus maar niet tegen andere kiemen die ook gastro-enteritis kunnen veroorzaken.

In welke periode van het jaar komt gastro-enteritis door het rotavirus meer voor?

Men kan deze infectie gedurende het ganse jaar tegenkomen, maar met een grotere frequentie gedurende de **wintermaanden**, gewoonlijk van november tot april-mei.

Wat zijn de symptomen van een gastro-enteritis door het rotavirus?

Een besmetting door het rotavirus kan volledig asymptomatisch zijn of gaan tot ernstige diarree. Een kind dat aan een gastro-enteritis door het rotavirus lijdt, heeft de volgende symptomen:

- braken
- vloeibare en frequente ontlasting (kan gaan tot 20 maal stoelgang/dag)
- koorts
- buikpijn.